

ferzan

Haziran 2017, Sayı 1

Maltepe Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, Din ve Kültür Dergisi

Syf. 8 Selâhaddin'in Büyüsü, Yavuz'un Mirası, Abdülhamit'in Davası: KUDÜS

Syf. 26 İBRAHİM TANRIKULU
HOCAEFENDİ ile söyleşi

İBRAHİM TANRIKULU HOCAEFENDİ İLE SÖYLEŞİ

ALEYNANUR YAZ 11/H, AYŞEGÜL TUNÇER 11/B, EDANUR KARACA 11/G

Maltepe Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak yaşayan değerlerimizden, Kur'an ve Sünnet ilmine hâkim olan, ömrünü tüm yönleriyle Kur'an'a vakfetmiş çok kıymetli Kurrâ Hafız İbrahim Tanrukulu Hoca Efendi'yi daha yakından tanımak ve bilgilerinden istifade edebilmek için bir söyleşi gerçekleştirdik.

Kendilerine en samimi duygularımızla, hürmet ve muhabbetlerimizi sunuyoruz.

Bizler Maltepe Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak, Kur'an aşığı siz değerli büyüğümüzü yakından tanımak istiyoruz. Kur'an'ı öğretme ve öğrenme yolunda Kur'an ilimlerinin her merhalesini anlatabilecek olan ender hocalarımızdan birisiniz.

Bizlere Kur'an eğitiminize ne zaman ve nasıl başladığınızdan, bu konudaki tecrübe ve hatıralarınızdan bahseder misiniz?

Kur'an eğitimime üç yaşında babamdan alarak başladım. Rahmetli babam çobandı. Kur'an eğitimi ni ehil bir kimseden almamıştı. Tek düze bir Kur'an okuyuşu vardı. Bize de öyle öğretti. Hafızlığa altı yaşımdayken, kendim isteyerek ve ilk ezberimi babama vererek başladım. Kış aylarında en başta babam olmak üzere, mahalle hocalarına ezberlerimi vermeye devam ettim. Dokuz yaşına kadar hafızlık

çalışmamı sürdürdüm. Baktım ki bu iş iyi gitmiyor. İçime bir aşk geldi. Babama büyük camiye gitmek istediğimi söyledim. O zamanlar köyümüzde birçok cami vardı. Köy merkezimiz tarihi bir yerdi. Osmanlı zamanından kalma tarihi bir medresesi vardı. Burada büyük âlimler yetişmişti. Sonra Hocam Mehmet Rüştü Aşikkutlu'nun medresesine gittim. Buradaki hafızlık eğitimime on yaşında başladım, on bir yaşında bitirdim. Hafızlık eğitimimin başında Kur'an'ı %70 civarında düzgün okuyabiliyordum. Eğitime, tecvit öğrendikten sonra başladık. Hızlı okuyamadığım için hocamdan ders alma sırası ayda bir bana geliyordu. Bu da benim için ayrı bir engeldi. Biz hafızlara okuyorduk. Bizi dinleyenler, kendileri biliyor fakat bize öğretmiyorlardı. Biz ne verirsek onu alıyorlardı. Ne okursak onu kabul ediyorlardı. Hafız olmak isteyene verilecek en büyük ders, ehil birinden dersi almaları gerektiridir. Has okumaya başladım. Başladıktan bir süre sonra, halazademle Trabzon'a gittik. Hocam hafızlığını bitirmeyeni oraya göndermezdi. Orada kalmadan döndük. Allah, orada kalmama müsaade etmeyenlerden bin kere razı olsun. Çünkü birçok galatlarım (okuma hatalarım) vardı. Ne yapabileceğimi düşündüm. Hocam, hafızlığa başladığımda bana 150 kuruşa bir cep Kur'an'ı almıştı. Bir kurşunkalem buldum. Ramazan mukabelesinde ikindiden sonra hafızlar

Kur'an okurken, hafızlara belli etmeden yanlışlarımı işaretledim. (Hocamız bu arada yerinden kalkarak, hafızlık yaptığı zamandaki Kur'an'ı Kerim'i bize göstermek için getirdi. Yaptığı galatları -okuma hatalarını- bu Kur'an üzerinde işaretlemiş.) Ondan sonra asıl iş başladı. Ramazandan önce kelimeye bakıp galatlarımı göremiyordum. Çünkü hafız âdeta kendine güvenir. Yanlışını tekrar eder. Burnu havadadır. Her zaman doğru okuduğunu düşünür. Hatalarını düzeltmem uzun zamanımı aldı. Yanlış okuduğum her harfin altına, orak gibi Arapçadaki 're' harfine benzer bir işaret koydum. Sorunu böylece bitirmiş oldum.

On dört yaşında Arapça okumaya başladım ve eğitimim on sekiz yaşına kadar sürdü.

Bir sohbetinizde "Ben annemin duasıyım" diyorsunuz. Bu hatıranızı bizimle de paylaşır mısınız?

Seher vakti, rahmetli annem ve babam değirmenden dönerken konaklama yerinde konaklamışlar. Kahveci Hafız Efendi'nin evi de buldukları

yerde yakınmış. Kendisi Kur'an okuyormuş ve sesi oraya kadar geliyormuş. Annem sesin ne olduğunu sorunca babam "Kahvecioğlu Hafız Efendi Kur'an okuyor" demiş. Annem bana hamileymiş. "Benim de inşallah bu çocuğum erkek olursa adını İbrahim koyacağım ve onu hafız edeceğim" demiş. Duası kabul oldu. Onun için anneler çocuklarına özellikle seher vakti dua etmeli. Ağzlarından kötü kelime çıkmamalı. Güzel temennilerle çocuklarını beslemeli. Çünkü konuşulan bütün sözler anne karnındaki çocuğa intikal eder. Sonrasında çocuğun konuştuğu dili kısa sürede öğrenmesinin sebebi de budur.

Bizlere Kur'an-ı Kerim hocası olarak hizmetlerinizi başlangıcından itibaren anlatır mısınız? Çok değer verdiğiniz hocanızdan bahsedebilir misiniz?

On altı yaşımdayken hocam beni mahallenin mescidine imam tayin etti. Kış mevsiminde çocuklara namaz sureleri, iman ve İslâmın şartları, amel-i tahkikat gibi dersler verdim. İki yıl kadar sonra Konya'da bir yıl köy imamlığı yaptım. Askere git-

meden önce de Rize’de dokuz ay kadar köy imamlığı yaptım. Askerliği bitirdikten sonra İstanbul’a geldim. İlk görev yerim Çilehâne, Hüdai Hazretleri’nin makamıdır. Sonra İmam Hatip orta kısmını bitirdim. Feneryolu’nda Gözcübaba Camii’ne imam hatip olarak atandım. İstanbul’daki ilk resmî görev yerim de burasıdır. İkinci yıl ise Haseki mukadder oldu. Burada üç yıl Kur’ân-ı Kerim yüksek ihtisası yaptım. Oradan gelir gelmez, Fazilet Vakfı’nda ders vermeye başladım. Eski Üsküdar müftüsü halazademin ricasıyla, Fazilet’in üç Kur’ân Kursu’nda ayrı zamanlarda çalıştım. Sonra Tüba Kız Kur’ân Kursu için hocalık teklifi aldım. Burada bize ihtisas sınıfı tahsis ettiler. Bizden hoca yetiştirmemizi istediler. Çok bereketli bir hizmet yaptık. Türkiye’de şu anda Diyanette işine sadık ve başarılı hangi hoca varsa, o devirden kalmadır. Çünkü onları tam bir ehliyetle okuttum. 1996’da Haseki bitince, Gözcübaba’da Kur’ân kursu açtım. O zamandan beri kiraat derslerine bırakmadan devam ediyorum. Şu an kurs Bakkalköy’de. Halen daha hafız yetiştirmeye devam ediyorum. Sabahleyin küçük çocukları okutuyorum.

Hocam Mehmet Rüştü Aşikkutlu, o dönemde yüzünden okuma, hafızlık, tecvit, tashih-i huruf, aşere- takrib hocalığı görevini lâyıkiyle yapabilecek ender kişilerdendi. Arapçası çok iyiydi. Ferâiz ilmini on dört yaşında okumuştur. Kur’ân kiraatı konusundaki bilgisi ve bu doğrultudaki uygulamaları, onu zamanında çok özel bir konuma getirdi. Kendisinin liste yapsam alamayacak kadar çok öğrencisi vardı. Ziyaretçileri de çoktu. Birçok mesleği vardı. Bölgenin kadı ve hakimi idi. Arada talebe okutuyordu. Çok feyizli, iyi bir âlim idi. Mahmut Cezerî Hazretleri’nin dünyadaki vekili idi. Yaptığı Tayyibe Şerhi’ni dünyada yapacak âlim yoktur. Türkiye’de kiraat ilminin hangi merhalelerden geçtiğini çok iyi biliyordu. Hocasının Kur’ân öğretim tekniğini, kademe kademe safha safha programlayarak hazırladı ve bizlere bi-

rakti. Şimdi ben o yolda devam ediyorum. Hocamın Kur’ân öğretim tekniğini aynen devam ettiriyorum. Allah hocama rahmet eylesin. İlim isteyen ciddi ve samimi olacak, dua edecek ve dua alacak.

İmam Hatiplerde Kur’ân eğitiminde ezberi, tecvidi, yüzünden okumayı hepsini birlikte yapmaya çalışıyoruz. Kur’ân eğitimi için haklı itirazlarınız olsa da Kur’ân kurslarında belli bir sistem oturtulmuş. Sizce İmam Hatiplerde Kur’ân’ın öğrenciyeye sevdirilmesi ve daha düzgün bir Kur’ân eğitimi verilebilmesi için nasıl bir yöntem takip edilmelidir?

Kur’ân öğretmeni olacak kişi, talebesi karşısında sürekli okumalıdır. Talebe zaptedene kadar, hoca okumaya devam eder. Bunun ne kadar zaman alacağı başta belli değildir.

Kur’ân eğitimi için, birinci sene sadece harfler (mahreç ve sıfat bakımından) iyice tekrar edilir. Kur’ân eğitimi alan çocuklar mükellef sayıldığından, namaz kılmaları gerekir. Bunun için onlara ilk seneki ezber müfredatı olarak; subhâneke, ettehiyyatü, salli-barik, kunut duaları, fatiha, kevser ve İhlâs Suresi dışında vallahi bir kelime daha ezberletmem. Yüzünden okumaya devam edilir. İkinci sene başında, bu ezberler tekrar edilir. Sonrasında ikinci sene için, Fil Suresi’ne kadar kalan sureler dışında başka bir ezber yaptırmam. Yüzünden okumaya ise devam edilir. Üçüncü sene, bismillah deyip yine başa dönülür. Ve sürekli yüzünden okuturuz. Talebe bu aşamalardan sonra, Kur’ân’a ait bilinmesi gereken bütün incelikleri öğrenmiş hale gelir. Artık Kur’ân konusunda ne yanlışı kalır, ne de ezber yapmaktan bir aciziyeti kalır. Kur’ân eğitiminde önce ezberleyeyim sonra düzeltirim düşüncesi diye bir şey yoktur. Kur’ân mesuliyet işidir. Okuma tekniği mânâsını bozmayacak şekilde yapılmalıdır. İmam Hatiplerde, Kur’ân’ın hala daha iyi öğretilmemesi sebebi de, programsızlıktan kaynaklanmaktadır.

“

Küçüklüğümde beri hocamın duasıyla Kur’ân bana sevda oldu. Kur’ân okumayı meslek edinme annemin duasından gelme bir damardı. Ümmete nasıl faydalı olacağımızı düşündüm. Yapabildiğimce işin aslına sadık kalmaya çalıştım. Elhamdulillah buradan kazandık.”

Zamanında İmam Hatiplerde Kur’ân saatleri çok tartışıldı. Süreniz ne kadar az olsa da, hoca verdiğini doğru ezberletmelidir (harf ve mahreçleriyle). Bakara Suresi ikinci sayfa, bütün kimyasıyla zapta alınmalıdır.

Kur’ân eğitimi konusunda, kendinize ait bir uslubunuz olduğu biliniyor. Bizleri bu konuda aydınlatabilir misiniz?

Kur’ân eğitim tarzımdan bugüne kadar taviz vermedim. Kur’ân nasıl öğretilir? Gelen öğrencilerin eğer şimdiye kadar hataları varsa önce onları düzeltmeye çalışıyoruz. Bunu hedef Kur’ân olduğu için yapıyoruz.

Kur’ân eğitiminin başlangıcında, talebeye mahreç ve sıfatlar iyice öğretildikten sonra Kur’ân harfleri öğretilir. Sonra Kur’ân’a geçilir. Fatiha ve Bakara Suresi’nin ilk sayfasını ben okurum ve Bakara Suresi ikinci sayfadan Kur’ân eğitime başlarız. Ben okurum talebe okur. Talebe ne kadar zamanda zaptederse o kadar okurum. On kere de olsa bunu yaparım. Sonra bu sayfada kelime kelime tahlil yaparız. Bakara Suresi ikinci sayfa Kur’ân’ın en dolu sayfasıdır. Bu sayfada ne kadar tecvit varsa, ne kadar oluşlar varsa onlar tekrar edilerek öğrenilir (şeddeler tutulur, hükümü ra kalın gibi...). Bir satır birkaç hafta sürebilir. Bazen talebelerin velileri de sorar: “Evladım ne kadar okudun” diye. Hep aynı sayfayı okuduğumuzu öğrenince şaşırırlar. Bu sayfayı okumak Kur’ân’ı baştan sona okumak demektir. Nasıl olur? Bu durum bir tencerede çorba hazırlamaya benzer. Bazen talebeye sorarım “Anneniz nasıl çorba hazırlar” diye. “Önce tencereye su doldururuz, sonra isteğe göre pirinç veya bulgur koyarız. Üzerine de bir tencere yağ dökeriz ve çorba pişer” deyince “Hocam bir kaşık yağ konur” diye talebe hemen itiraz eder. (kendi aramızda gülüşmeler)

İşte koca tencereyi bir kaşık yağ nasıl yağlıyorsa, Bakara Suresi’nin ikinci sayfasının ilk ayetleri ile Kur’ân’ı en dibinden okutmuş oluruz. Çünkü bu sayfada Kur’ân eğitimi için gerekli olan (mahreç ve tecvit olarak) tüm bilgiler vardır. Bir satır, bütün Kur’ân’ı baştan sona okumaya tekabüldür. Bütün tecvid kaideleri ilk satırda uygulanır. Kaç tane tecvid kuralı var ise dikkat edilir. İleri gitmek hiçbir fayda sağlamaz. Devam ederseniz şaşırırsınız. Talebe yanlış okumaya alışık ise, boza boza gider. Kelime kelime, âyet âyet, çok tekrar ederek başlayacaksınız. Yani malzemeyi ağır ağır, gerektiği kadar koyacaksınız.

Hafızlık nasıl yaptırılmalıdır? Dini geleneğimizde hafızlık niçin önemlidir?

Hafızlığı yaparken, hafız olacak aday hatalarını yaptığı anda bitirmeli. Kur’ân eğitimi hata kabul etmez. Hatalar başlangıçta düzeltilir. Bunun için talebelerim derslerini verirken hatalarını tek tek işaretlerim. Sonraki tekrarda, işaretlenen yeri tekrar yanlış okursa, ona yeni ders vermem. Çünkü işaretlediğim yere bakmadığından, yanlışını tekrar etmiştir. Sayfasına yeniden çalışması gerekir.

Hafızlık yaparken ve yaptırırken hatim yapmak gerekir. Eğer talebe her sayfayı yanlışsız okuyabiliyorsa iki-üç hatim yaptıktan sonra hafızlık yapmaya başlayabilir. Hafızlık yaparken günde bir-iki sayfa okuyarak hatime başlar. İkinci hatime geldiğinde günde on-yirmi sayfa okur. Talebenin gücüne göre üçüncü hatimde günde üç cüz de okuyabilir. Talebe öyle bir raddeye gelmelidir ki bu hatimlerin hepsi doğru okumayla yapılmalıdır. Ve sonunda günde yüz sayfa okuyarak altı günde bir hatim yapılmalıdır. Bu Kur’ân’la çok güzel bir şekilde, yakından tanışmaya tekabül eder. Hattat’ın kalemi çektiği şekli orada kavrayacak, resim alacaksınız. Talebenin gözü, hattatın hattına alışacaktır. Günde yüz sayfa

Altı asır önce Bursa'ya gelen İbn'ül Cezerî Hazretleri: "Kur'ân okumaya başlamadan önce harflerin mahreç ve sıfatları öğrenilmelidir." ifadesiyle kendi yöntemini ortaya koymuştur.

devirmek kelimeleri okumada kabiliyettir. Kelimeleri hafızaya alıyorsun. Kur'ân sesli okumayla kulaktan beyne gider. Kur'ân'ın lafzına baktığınızda ise, gözünüzden beyne gider.

Talebe altı günlük üç hatim yaptıktan sonra, zekâ ve kabiliyetine göre imtihana alınır. Kendisine üç tane sayfa sorulur. Onuncu cüzden bir tam sayfa, ikinci ondan bir sayfa, üçüncü ondan bir sayfa sorulur. İki dakikada sayfayı yanlışsız okumalıdır. Mahreç hatası yapmamalıdır. Bunu yapabiliyorsa Kur'ân'a hâkim olmuştur ve sonra ezbere başlanır. Bu ezberi %25 tamamlaması anlamına gelir. Bu ehliyettir. Çünkü Kur'ân ehliyeti yüzünden okumayla verilir. Yanlışlarını başlangıçta düzeltmezse, benim yaşadığım zorlukları yaşar. Hafızlık bu şekilde tamamlanır. Ben bu çalışma tekniğinin evveliyim. Düzgün hafızlık eğitimi yapan ve yaptırın dünya ve âhirette mükâfatını görür.

Altı asır önce Bursa'ya gelen İbn'ül Cezerî Hazretleri: "Kur'ân okumaya başlamadan önce harflerin mahreç ve sıfatları öğrenilmelidir (ezberlenmelidir)." ifadesiyle kendi yöntemini ortaya koymuştur. Önemli olan duvar yaparken taşların sağlamlığıdır.

Cenâb-ı Hakk'ın hafızlara müjdeleri vardır. Cenâb-ı Hakk meleklere buyurur ki: "Şu kulumu görüyor musunuz. Kelâmım onun başındadır ve onunla iftihar eder."

İlme olan aşkınızı "ilim bitmez bir derya. Biz onu bir damlacık kokladık." ifadesiyle dile getiriyorsunuz. Dergimiz okurları için bu sözünüzü biraz açabilir misiniz?

İlim bitmeyen bir deryadır. Kur'ân-ı Kerim bitmeyen bir hazinedir. Son noktayı Cenâb-ı Allah koyar. "Şayet yeryüzünde bulunan ağaçlar kalem, deniz

de arkasından yedi deniz katılarak (mürekkep olsa) yine Allah'ın kelimeleri (yazmakla) tükenmez." (Lokman/27) Kur'ân bir bal kabıdır. Açmak mümkün değildir. Biz sadece bal kabını dışardan yalıyoruz. Ne kadar okursan o kadar önün açılır. Okudukça o kadar cahil olduğunu anlarsın. Okuyup âlim oldum diyemezsin. Kur'ân Cenâb-ı Hakk'ta biter, peygamber de bitiremez. Çünkü bu Allah'ın kelâmıdır. Bir şey daha eklemek istiyorum;

Cennette derecelerin var olduğunu bilir misiniz? Cenâb-ı Hakk Kur'ân talebeleri ve Kur'ân bilenlerle iftihar eder ama ilmiyle âmil olması gerekir. Efedimiz (s.a.s.): "Cennetin dereceleri Kur'ân âyetleri sayıncadır. Kim ne kadar Kur'ân okuyabilirse derecesi o kadar yükselir." şeklinde buyurur.

Kur'ân öğretimi açısından İmam Cezerî neden önemlidir?

Kur'ân okumanın hangi şartlarda olması gerektiğini kendi zamanında insanlığa öğreten odur. Onun zamanına kadar mahâric ve sıfât-ı hurûf diye bir şey ortaya konmamıştı. Herkes Resûl'den (s.a.s.) sahabeye gelen birebir ağızdan alma yöntemiyle yani, fem-i muhsinden bu eğitimi alıyordu. İmam Cezerî ile mahâric ve sıfât-ı hurûf şartı getirildi. Kıraat ilminde metodolojiyi ilk getiren İmam Cezerî'dir. Bu iddia da edilebilir. O zamana kadar çok tekrar ve terennümlerle bu eğitim yapılıyordu. Fakat şimdi biz, az bir terennümlerle (%50 daha az) aynı işi yapıyoruz (mahâric ve sıfât-ı huruf ile). Harf eğitimi Cezerî Hazretleri ile disipline edilmiştir. Bu büyük kişi Yıldırım Beyazıt Han zamanında Anadolu'ya nasip olmuştur.

Anadolu uleması böylece kıraat ile ilgili birçok eser ortaya koymuştur.

Kur'ân'ı, mahâric ve sıfat ölçüsünde okuduğumuzda, Kur'ân'ın kendi makamı ortaya çıkar. Kur'ân kendi makamıyla okunur.

Kur'ân eğitiminde mahreçler neden çok önemlidir? Ses ve makam bu eğitimin neresindedir?

Rahmetli Hacı Dursun Efendi Hocamız Süleymaniye'nin Darülfünun'undan mezundu. Kendisi profesör idi. Hocamın Arapça hocası idi. Dedi ki: "Kur'ân ilminin yarısı sestir." Şimdiye kadar hocam ve ben ses noktasında titizlik göstermedik. Bundan dolayı talebelerimiz itibar görmedikleri için yana atılmaya başladı. Fakat şimdi ben bu sünneti değiştirdim. Sesi kiraate dahil etmeye başladım. Makama gelince, Kur'ân'ı, mahâric ve sıfat ölçüsünde okuduğumuzda, Kur'ân'ın kendi makamı ortaya çıkar. Kur'ân kendi makamıyla okunur. Yağı peyniri içindedir. Sesin alternatifleri vardır. Alçaltma, ortalama, uzatma gibi. Bunlar ayrı bir ustalıktır. Buna da olabildiği kadar gerek vardır. Her zaman Kur'ân'ın doğru okunması tercih edilmelidir. Yanlış okunsa bile önce makamın beklenmesi fesat bir tercihtir. Yani önce Kur'ân, sonra makam. Önce mahâric-i hurûf ve sıfatlara dikkat edilmeli sonra ses ve makamla okuma tamamlanmalıdır. Hepsisi olursa dört dörtlük olur. Kur'ân ve hurûfat ehliyeti bu şekilde tamamlanır.

Günümüzde Kur'ân eğitiminde teknolojiden ne kadar ve nasıl faydalanabiliriz?

Bana göre Kur'ân eğitiminde teknolojiden istifade edilebilir. Ama mutlak surette orada her şeyi tamamladım diyemezsiniz. Kur'ân'da temel ehliyet mahâric-i huruftur. 28 harfin eğitimidir. Dinlediğinizde de ehlinden (fem-i muhsin) dinleyeceksiniz. Allah'ın izni ile teknolojiden istifade edilebilir. Hiçbir mahsuru yoktur.

"Âlim Kur'ân ve Sünnet adamı olmalı ve bunu yaşantısıyla belli etmeli" diyorsunuz. Kur'ân'ı öğretme ve öğrenme çalışmalarınızın bir sonucu olarak, hayatınızda Kur'ân'ın özel anlamı nedir?

Kur'ân Allah'ın kelâmı, kâinatın kitabıdır. Saygıya

en çok layık olandır. Onsuz hayat olmaz. Bu nedenle benim hayatımda çok önemli bir başucu kitabıdır. Kur'ân insanlık ve kâinat için büyük bir olay olduğundan, onu kendi değerinde okuyup, anlayıp, hayata geçirmemiz gerekir.

Küçüklüğümde beri hocamın duasıyla Kur'ân bana sevdâ oldu. Kur'ân okumayı meslek edinme annemin duasından gelme bir damardı. Ümmete nasıl faydalı olacağımızı düşündüm. Yapabildiğimce işin aslına sadık kalmaya çalıştım. Elhamdulillah buradan kazandık.

Günümüzde Kur'ân okuyan ve okutan ayrımı yapamayız. İki de birbirinden ayrılamaz. Aynı kandıdır. Bu konuda okuyup da ehil olduktan sonra yatmak, bilip de yapmamak ilahî kelâm için büyük bir vebaldir.

Müsteşrikler tarafından Kur'ân'ın tahrif edilmesi için ne gibi çalışmalar yapılmıştır, bahseder misiniz?

1965 yılında askerlikten sonra, Küçükçekmece'de cami cemaatinden, seksen beş yaşındaki Raşit Amcayla tanıştım. Kendisi Osmanlı'nın yetiştirdiği son talebelerdendi. Türkçesi çok güzeldi. Üç dil biliyordu. Sirkeci Gar'ında genel müdürlük yapmıştı. Müslüman olmayan bir yabancıyla yaptığı bir konuşmasından bahsederek şöyle dedi: "Müsteşrikler Kur'ân'ın mânâsını bozmak ve misyonerlere kolay lisan kazandırmak için, alfabemizi değiştirdiler." Daha sonra yurt dışına görevli olarak gittiğimde araştırmalar yaptım. Gördüm ki, Almanya, Hollanda ve Fransa'nın kendi harfleri, Kur'ân harfleriyle uyuyor. Dedim ki "Allah bunlara hidayet verse de, ben de onlara Kur'ân öğretsem."

Kur'ân tilâvetinde İstanbul tavrı nedir?

Kur'ân tilâvetinde İstanbul tavrı, Türkler'in

Kur'an'ı okuma şeklidir. Biz mahalli olarak kendi gırtlak ve ses kavramımıza göre okuyoruz. Araplar'ın Kur'an okumaları kendi lisanlarına göredir. Araplar eskiden konuştuıkları gibi okurlardı. Otuz sene öncesine kadar okumaları biraz daha kibarlaşmaya başladı. Bizler ise, Kur'an lisanı bizim lisanımızla aynı olmadığı için, O'nu yanlış okuyabiliyoruz. Biz okumayı kitabî ilimden alıp tam yapmaya çalışıyoruz. Araplar, Kur'an kendi lisânlarından olduğu için, O'nu aynıyla okuyup gidiyorlar.

Son olarak biz İmam Hatip öğrencilerine, değerli hocalarınızdan sizlere kalmış, hayatta ölçü edindiğiniz bir tavsiyeniz var mı?

Kur'an'ı güzel okumak ve okutmaktır. Bunu söylemesi nefes alıp vermek gibidir. Yetmiş iki senelik Kur'an talebesiyim. Hâlâ öğrenmeyi bitiremedim. Kur'an'ı doğru okumanın ilacı da mahâric-i hurûf ve sıfât-ı hurûfu iyi bilmektir. Kur'an'ı yaşamak, emri bil ma'ruf nehy-i anil münkerdir. Mahşer gününde bana sorulacak soruları nasıl cevaplayacağımı düşünüyorum. Hafız olmak büyük sorumluluk. Kur'an'ı her gün her saat okumak büyük fazilettir. Ondan büyük fazilet yoktur. Çünkü Kur'an okurken kâinatın sahibiyle konuşuyorsun.

Bizlere değerli vaktinizi ayırdığınız ve bizim için eşsiz bir değere sahip olan bu sohbeti bizimle gerçekleştirdiğiniz ve bilgilerinizi paylaştığınız için size, en derin duygularımızla teşekkür ederiz.